

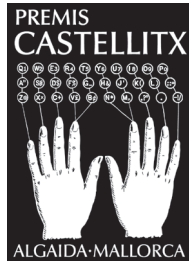
Sebastià Llabrés Seguí

Joana, el meu crit

*Rosa d'Or de la Pau de Narració Curta
Certamen Literari de Castellitx*

ALGAIDA, 1977

Col·lecció Binària · Premis Castellitx · PC-1977-N-R-0061-0041

© del text: Sebastià Llabrés Seguí

© de l'edició: Ajuntament d'Algaida, 2013

Coberta, maquetació i disseny de la col·lecció: Bartomeu Salas Mascaró

Coordinació editorial: Bartomeu Salas Mascaró

Ajuntament d'Algaida

C/ del Rei, 6 · 07210 Algaida (Illes Balears)

Tel.: 971 12 50 76 · 971 66 56 79

ajuntament@ajalgaida.net

premiscastellitx@ajalgaida.net

biblioteca@ajalgaida.net

www.ajalgaida.net

Queden totalment prohibides, sense l'autorització per escrit dels titulars del copyright, qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació, total o parcial, d'aquesta obra.

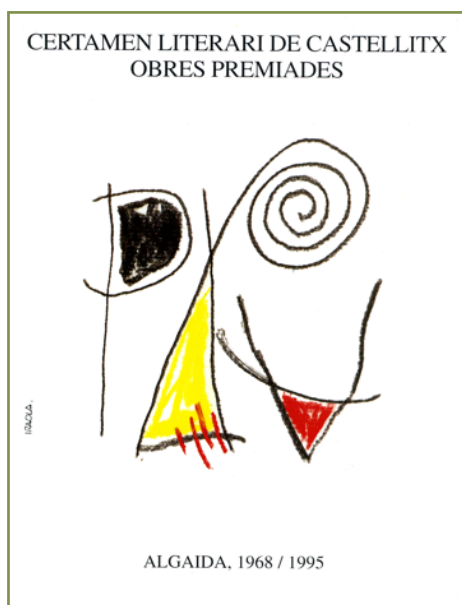
Sebastià Llabrés Seguí

Joana, el meu crit

*Rosa d'Or de la Pau de Narració Curta
Certamen Literari de Castellitx*

ALGAIDA, 1977

L'any 1977 el Certamen Literari es convocà sota la denominació *X Certamen de Poesia i Prosa i el VIII Concurs de Poesia Popular (Glosats) amb motiu de la Festa de Santa Maria de la Pau de Castellitx*. Es presentaren un total de quaranta treballs —vuit de Narració Curta, vint-i-dos de Poesia i 10 de Poesia Popular (Glosat)— que valoraren els jurats Gabriel Janer Manila, Pere Mulet Cerdà, Josep Maria Llompart de la Peña, Baltasar Coll Tomás, Antònia Vicens Picornell i Llorenç Capellà Fornés.

La narració *Joana, el meu crit* de Sebastià Llabrés Seguí fou publicada per primera vegada al recull *Certamen Literari de Castellitx. Obres premiades 1968/1995* (Algaida: Ajuntament d'Algaida, 1995).

La il·lustració de la coberta del volum que recull les obres guardonades als Premis Castellitx entre el 1968 i el 1995 és de Paco Iraola.

Joana, el meu crit

Qualcú va dir: qui no sent la passió d'amor
mai no la pot comprendre.
Així, jo, no hi puc afegir res més.

JOANA, RECORDES AQUELL VESPRE, QUAN vam pujar amb els amics al monestir, el vespre d'aquell ball, tranquil·lament, davall la lluna...? M'he assegut, ara, aquí, devora la finestra. No saps quantes vegades t'hauré vist passar a través d'aquests vidres i de les persianes mig obertes. Avui m'he aixecat animat, ho pots creure. Semblen mentida les coses: un dia no estàs per a res, i, en canvi, a l'altre dia, o al cap de mitja hora, et menjaries el món. No t'ha passat mai, a tu? Sí, supòs que sí, és la cosa més natural, o t'aixeques amb el peu dret o amb l'esquerre, beneitures, a la fi, són, tot això, beneitures innocents. Ens prenem el pèl a nosaltres mateixos.

Són les deu del matí. Pel carrer passa molta gent: per amunt, per avall, distrets joves i grans, vells i menuts, homes, dones, al·lotes que riuen i al·lotes que pareixen plorar amb la mirada.

No em vull posar trist. Massa vegades he hagut de sortir al carrer i cercar els amics, per no quedar a casa com un beneit, i posar-me malalt pensant. I això que no som gaire sortidor, tu ho saps bé, que encara me'n

record d'un dia, un horabaixa, devia esser un dia de tardor, l'any passat, que tu em vas demanar si no em trobava massa tot sol, sempre lluny dels altres. No saps com et vaig agrair allò. Et vaig dir que aquell dia estava de mal humor. T'ho vaig dir perquè no sabia com sortir-ne; tu ho vas conèixer, veritat? Sí. Jo et vaig mirar: no reies, aquell dia, no reies i em miraves, també. Als ulls. Vas baixar el cap i vas dir perdona, no volia molestar-te. I adéu. Et volia cridar, després, que m'esperassis, que parlàssim de qualque cosa. Però no vaig trobar paraules. T'ho degueres imaginar: hauria volgut dir-te quatre coses, les de sempre. Però ja em coneixes: som un mussol, un antipàtic. Un beneit. Ja m'ho han dit. Les paraules em corren per dins el cos. Qualque dia faré un tro. Aquest dia, en arribar, serà un dia trist i a la vegada un dia alegre. Rompré amb la meua vida d'ara —fins quan?— i sortiré al món, com si acabàs de néixer, figura't tu, quines beneitures dic, com si acabàs de néixer.

Em vas dir perdona, no volia molestar-te. Em vaig sentir ferit, volia pegar crits o riure amb tu o demanar-te que sé jo, o pegar-te o no sé quines coses volia fer.

Perdona, Joana, tenc unes reaccions que fan por. Per això diuen que som un allot estrany, tancat. Que som una pedra. Sí, no ho creus? Les veïnes mateixes: que si aquest allot no arribarà enlloc, tan tancat, tant que pareix com a beneit, que si per amunt i si per avall, que jo no sé què tindrà, però que està malalt, no hi ha cap dubte, o millor, que està un poc «tocat», del cap, fixa't, que estic boig, això és el que volien dir, les bruixotes, i tot per una reacció violenta que vaig tenir, només una, mentida pareix, molta gent tan sensible tan sensible per a les seves coses, quan els toquen els punts vius dels seus esperits pobres, però després, veuen com tots els altres se maten i no diuen res o diuen que ells s'ho han cercat, que Déu ho ha volgut, descarregant-se totes les culpes. Això em fa ràbia, Joana. Com em feies ràbia tu, sí, no t'enfadis, però em feies ràbia quan em sorties amb les teves frases i algunes rialletes amagades, devora les teves amigues, quan em miràveu, cap acotadet, perquè jo no me n'adonàs, però, tu què et pensaves? que som beneit!

No, encara que ho puguin dir les veïnes. D'elles, me'n fot. Jo vos mirava. A tu, pensava, no et diria res: t'ho perdonava tot, estava disposat

a fer qualsevol cosa, sí, pots estar segura, qualsevol cosa, t'ho dic amb tota la confiança que puc, amb tota sinceritat. Però a les teves amigues no, a elles no els perdonava res, no tornaria parlar amb elles mai més, però mai, eh? mai, en tota la meua vida. A la fi, tot s'arreglava i, mira les coses, a tu, et mirava amb ulls plens de ràbia, cecs, el sentiment que tenia cap a les teves amigues el t'havia trasplantat a tu, i a elles que les havia d'odiar, les arribava a perdonar, als pocs dies ja parlàvem, una altra no em faltaria, i a mi mateix em deia que eren unes nines encara, que no sabien què feien. Mira tu, en pla bíblic, i que més valia deixar-les tranquil·les amb les seves beneitures, que temps tendrien de rebre bufetades i no saber d'on vénen; que corrin, deia.

I et mirava a tu, gelós. Cec. T'ho he dit ja. Jo no sé què feies, o com canviava jo. Però la veritat és que, després, al vespre, en arribar a casa, aquestes coses passaven, quasi sempre, el capvespre, els horabaixes, que era quan et podia veure, tu a la fàbrica tot el dia i jo, a estudiar, ja me diràs, que, després, a les vuit, era quan sorties, t'esperava a la plaça, assegut, fent el beneit, distret, aguantant qualsevol llibre arrugat, però, com et deia, arribava el vespre i m'hauria pegat quatre castanyes i m'hauria arrossegat, fins i tot, pel sòl. M'odiava. Era un indi-ot, en aquells temps. Per què t'havia de tenir ràbia? M'ho saps dir tu? Ara que jo també ho comprenc, tu diràs, que em començava a conèixer, i, encara que no em conegués, tu saps què és tenir quinze anys, que tu també els has passat, que són terribles, ara i llavors, llavors sobretot, quan ens adonàvem ja fastigosament que els cossos canviaven, bé, qui diu quinze anys pot dir tretze o catorze, que jo en aquell temps anava beneit, que em duies venut així ens entendrem. Tu ja ho

saps, els cossos canviaven, com els pensaments, era cosa de no desfermar-se molt aviat, que el cop era més gran. A mi els capellans em deien que a això ho havia d'acceptar, naturalment, graduant i adaptant els meus sentiments a la meua nova època. Que anàs alerta amb les temptacions i que no m'exposàs al perill del pecat, que el dimoni era molt viu i que totes les coses que feia les feia per pegar-nos una grapa-da, paf! i endur-nos cap a l'infern. Però és el que jo dic, un, als tretze o catorze anys, que ja en aquells temps anava beneit, que em duies venut, així ens entendrem, el que jo dic, que un ni gradua ni adapta.

I era el que m'espantava, que jo em deia: serà un enamorament d'adolescent, lògic, tothom els té, a això ho deia després, ja més gran, que tampoc no està un, als tretze o catorze anys, per pensar en aquestes coses i molt menys en aquests aspectes, tan delicats -m'ho van arribar a fer creure- els del cap o així.

M'has de creure, Joana: tretze anys, tenir tretze anys és d'allò més fotut, és terrible haver de passar aquella edat. Ni saps on t'has de ficar, ni on has de posar els braços, llargs, Jesús, que pareixen de palla seca, ni les cames, també llargarudes, pegant l'estirada el cos, ni el cap, ni molt menys la cara. Jo ho record perfectament, i no pel que tenia de graciós: uns ulls, Déu meu, que ni un mort; la boca, mig oberta, volent dir qualque cosa però que pareixia que ni sabies què havies de dir, ni com, i després, Déu, els mostatxos, Jesús, quina estampa, quina cara d'assassí: no hi havia qui em miràs, honradament, a la cara, que això era el meu gran problema, com supòs que passa a tots, res més faltaria que a aquestes coses només les poguessin passar, com si fos un luxe, un parell entre tots, així si que hi aniria bé, que pareixia que només faltava fer-nos dues fotografies, una de front i l'altra de perfil, i posar-nos un número davall per tenir-nos presos. Les fotografies de la presó: això era el que nosaltres érem.

Tu, en aquelles èpoques meves, eres un poc més jove, ho sé, però de tota manera, hem parlat junts quan passaves els tretze i els catorze, i eres una coseta simpatiquíssima, jo ho deia moltes vegades, fins i tot la meva mare, un dia que parlàvem jo i tu al carrer, l'estiu, de matí, quan anaves a la fàbrica, feia molt poc temps que havies començat, doncs, em va dir que qui era aquella pepa, i eres tu, ja ho saps. La cara rosada, clar, com sempre, i alegre, reies i reies sempre, passaves com a tranquil·la, lentament, cada dia, durant un parell de mesos, per aquí, per aquest carrer mateix, per davant aquesta finestra, baixeta, però no t'enfadis, millor, no t'enfadis, baixeta però no tant, Joana, no ho creguis, que encara n'hi ha que s'han de queixar, però que tu no pots dir res d'això, a més, te feia, t'ho jur, Joana, com a més graciosa, ho dic seriosament, creu-me. I el teu somriure, Joana, el teu somriure! Ningú, ni en mil anys, no me'l podria llevar del cap. Ningú, ni res. El teu somriure, Joana, era la teva animeta, tu sencera, tota plena, tu, Joana, Joana que ara em deixes, t'en vas i ni te

podré veure, ni parlar-te, només dues setmanes, només dues setmanes, que un ho diu aviat, que passaran molt aviat i després ens haurem de dir adéu, com a amics, i potser no sentiràs res més, i potser plourà per afegir tristesa.

La teva mirada és la teva més poderosa arma. No, no he dit els teus ulls, beneïta. Els ulls són només una cosa material, que es perdrà, els ulls són els ulls i res més, però la mirada, perquè quan somrius t'han de mirar, cal mirar-te, Joana, la mirada és, no, no riguis, Joana, la mirada és la mirada, ja ho sé, ara m'has mort tu, descobriments, però la mirada ho és tot a la cara, no es perd, ve d'allà dedins, d'un raconet calent del cos. El teu somriure és la teva mirada. El teu somriure és la teva ànima. La teva mirada és la teva ànima.

Ho record molt bé. Quantes vegades no t'hauré mirat, de cua d'ull fins i tot, per a descobrir-te somrient! Quasi tancaves completament els ulls, i reies, reies amb tot el teu cos, els ulls mig tancats, et movies frenèticament, però dolçament, caminant o asseguda, dolçament tranquil·la i, en aquells moments, Joana, t'ho jur, hi havia per fer qualsevol cosa.

El teu somriure és com una droga, que no es pot deixar, i si un prova a deixar-la, ben aviat hi torna, als seus braços, i amb més violència, fuetjat el desig pel pas del temps sense res...

Pujàvem cap al monestir. I la nit era clara: la lluna, allà dalt, ens vigilava eternament. Érem cinc: tu, Joana, dues amigues teves i tres allots, embambats, nosaltres, o sigui que devíem esser sis, sí, això és, sis. Caminàvem a poc a poc. No teníem cap pressa. Recordes? Havíem partit de la meva casa a les dues de la nit, nit clara, nit de lluna plena, nit de bruixes i nit amb l'homenet del sac, que dorm a la lluna i agafa els allots dolents, els desobedients, els que no volen estudiar o menjar tot el que les seves mares els donen, tot això m'ho van contar els meus avis, jo vos ho contava a vosaltres i rèieu com a bojos. Duia el meu magnetòfon. Tu vas dir: me'l deixes? Te'l vaig donar i vas canviar de música. Érem prop del monestir, davallàvem cap a la vall, eren els darrers revolts que feia la carretera, trepitjàvem les ombres que semblava la lluna i sentíem renous pertot arreu. Tu et vas espantar i vas pegar un crit que podria esglaiar un estrany. Vam riure. Tu havies dit deixa'm el magnetòfon. Vas canviar de música i al cap de poc temps sortia Johann Strauss ballant un vals.

Vas pegar un altre crit: un vals! No hi havia altre renou al món. Feia ventet: dolcíssim. No se sentia altra respiració més que la nostra: sis cossos joves. Eren ja les cinc del matí d'una nit de tardor, ho sé cert Johann Strauss. Com si tot estigués preparat des de feia dies. Vas començar a fer voltes. I a fer voltes. I a fer voltes. Els altres van fer igual. Tots feien voltes i m'envoltàveu, recorda-ho. I, a la fi, em vaig decidir. M'havies tornat el magnetòfon. Vaig pujar el volum i el vaig deixar damunt unes pedres, assegurant-lo, no era cosa de perdre'l. I vam fer, tots, voltes. El ventet era un poc fresc. Jo sentia els animalons enmig de les herbes. Vam ballar. Feia temps que no havia escoltat aquell vals i ni sabia que fos a aquella cinta. Casualitats.

El teu somriure, Joana, aquella nit, em va parèixer com a més brillant, més poderós, més capaç de produir qualsevol desastre. Aleshores, em pots creure, vaig jurar que series, com deim per aquí, la meva allota, mentre el monestir ja ens saludava des del seu clarejar tibant, que endevinàvem groguenc, rosat, vermell.

Les coses així com són, Joana: aquells dies i el teu somriure em van canviar. I així anam.

Tu, però, després, com a llunyana, que no hi ha qui t'entengui, eres, ets encara, un ésser d'allò més irregular, avui aquí i demà allà, ara això i després això deçà, que no hi havia qui t'agafàs pel caire bo, les paraules pareixia que et feien mal i ni els teus somriures cap a mi, que van ser molt pocs, no t'enfadis, la veritat, ni els teus somriures, dic, pareixien tenir la força de sempre, Joana, no sé com t'arreglaves però és que canviaves de minut a minut, i això, Joana, t'ho dic com a amic, pot durte males conseqüències qualche dia, Déu no ho vulgui, però t'he avisat, fins i tot t'ho deia moltes vegades, tu ho saps, Joana, te deia: mira que ho saps fer bé això de canviar de cara, a cada segon, anar d'un lloc a l'altre bojament...

Continuaves passant pel meu carrer i, de tant en tant, mirant cap a la meua finestra; no veies res, però jo sí, jo et mirava i deia que era una llàstima que passassis tan aviat, que qualche dia ni la teva ombra era capaç de seguir-te, o també, que la finestra no es pogués obrir un poquet més.

El teu somriure, Joana.

Eren tres les coses que, en principi, em van cridar, de tu, l'atenció, devers els tretze anys, que ja, com t'he dit, en aquella època em duies be-

neit; i aquestes coses eren, la primera, el teu somriure, no em cansaré de repetir-ho, que vulguis o no, era la teva ànima, això que tots duim amagat, emboirat. Eres tu a la teva rialla, transparent i clara. Tancaves un poquet els ulls: ni poc ni massa, però. Tancaves els ulls, rodons, nets, i somreies. I aquí em mataves, sí, tu diràs que tot això són coses de romàntics, que ja ha passat el temps de totes aquestes coses, de les abraçades davall la llum de la lluna i això, però no creguis, no és per fer-te enfadar, però, Joana, l'amor té sempre qualque cosa de romanticisme, vulguis o no, ho pots creure, beneita, que te penses que tot ja ho saps.

La segona cosa que m'agradava?. Sí, ja ni hi pensava. Quan parlaves amb mi seriosament, sobre temes o problemes reals, vertaders, preocupants. Allò era una experiència meravellosa, encara record un dia, érem al bar de la Plaça, allà baix, amb un parell d'amics, i ens vam posar a parlar del paper de la dona dins la societat, que era un tema normal aleshores. No vulguis saber com et vas posar, que ens vas deixar a tots, t'ho jur, a en Francesc, a en Toni, amb la boca oberta, que, després, quan et vas anar amb les teves amigues a passejar i nosaltres vam quedar a acabar de beure les cerveses, ho vam discutir, i tothom deia, has vist na Joana? T'has fixat com parla? I quin escàndol vam fer després, quan es van dividir les opinions, com en els toros, perquè uns deien que no tenies raó i els altres sí, que no és per res però jo et vaig defensar, lògic, tu me diràs, era ben just, jo pensava igual i, a més recolzava les teves idees sense pensar-ho dues vegades.

Aquella discussió es va allargar molt. Era ja el vespre, devers les deu. Vosaltres vau tornar i aquí es va acabar tot. Després ja no vam discutir de res, parlàrem de beneitures, un poquet d'aquí i un poquet d'allà.

La conversació la vam continuar amb tu un altre dia en Joan i jo. Et vam acompanyar a casa un diumenge, jo vaig venir perquè m'agradava passar amb tu la major part del meu temps, ho reconec, què li hem de fer, bé, vam continuar però amb més calma i aquí em vas demostrar que la tercera cosa que m'agradava aguantar-te era escoltar-te quan parlaves i parlaves i te'n foties, de mi, de vegades, te'n reies de mi, i jo ho sabia, en pla d'amics, clar. I no te creguis que m'enfadàs, no, ni pensar-ho, al contrari, com et dic, m'agradava, m'agradava molt, i m'agradava perquè prenia una actitud d'allò més original i encisadora, la teva cara, la teva mi-

rada, la teva rialleta que volia sortir, tot a la vegada, tot d'un cop, que de vegades no sé com combinaves, tot junt, tanta cosa. Crec que allò només et passava amb mi, però no em creguis gaire, ja se sap, els enamorats, idealitzen l'estimada, o ho feien almenys, una cosa pareguda em devia passar, figura't, pocs anys i la sang remoguda, ja me diràs tu, quin rebombori, però és que quan parlaves amb els meus amics, crec que no ho feies igual, ni la teva mirada ni el teu somriure eren tan perfectes, diria jo, i amb tantes coses a dir. Ara que seria necessari saber si també volies riure't d'ells. Que això és molt important, una altra cosa. Però no ho feies igual. Tu mateixa t'ho pots demanar, t'ho pots estudiar i ho veuràs.

Però, com sempre, les coses no surten mai com un vol, veritat? No sé com t'ho he de dir. Aquell temps ha passat, i de quina manera! molt aviat, com tu per davant la meva finestra, cada dia, cada matí i hora-baixa, com tu per davall el meu balcó, quan jo pintava els ferros de la barana, ho recordes? sí, era l'època en què jo més enamorat anava, i que quan no em deies res, quan no em veies o anaves despistada, parlant, ho sents? jo feia les mil beneïtures: em queien gotes del pot, tacava les persones quan passaven, mirava sense mirar i escoltava sense sentir res, el de sempre. Després em pegaven les ganes de pensar en disbarats i, vengà, a imaginar i a fer córrer el cap. I més tard pensava que no m'havies dit res perquè jo res no t'importava, o que ho havies fet aposta, o què sé jo quines bajanades més. De pel·lícula, Joana, era de cinema, la meva actitud. A tu t'agradava el cinema. Un dia hi vam anar amb els amics, i te'n vas anar a seure a l'altre cap de la filera de butaques. Jo volia sortir, desesperar-me pels carrers obscurs o tornar a casa o anar a riure amb altra gent per oblidar-te. Però no podia, jo et volia donar la segona oportunitat, oportunitat que sempre era la tercera o la quarta, però sempre te la concedia. Jo era el senyor de les segones oportunitats, que jo en deia definitives.

I després, a la fi, res no tenien de segones ni de definitives. I així, per una d'aquestes maleïdes segones oportunitats et vaig perdre, ja materialment, dues vegades, també, mira coincidències. La primera pel gener. El poble es bevia encara la neu que s'anava descongelant a poc a poc per les voreres i les teulades i els cantons, el sol era vermell en tom-

bar el dia damunt la meva casa, o allà lluny, a les muntanyes. La primera, com dic, amb un amic meu des de sempre, en Francesc. Sí, no es poden oblidar les coses així com així.

La primera amb en Francesc. No el podia veure, lògic. I ara, com si no hagués passat res mai. Sempre vénen les coses igual: un, en un principi, trons i llamps, desesperació, trull i renou; i després, quan passa el temps i els anomenats amors de joventut, tretze, catorze, quinze anys, que ja en aquella època em duies beneït, després, quan es va eixugant, amb el temps o la vida o les circumstàncies o les persones els han fet canviar, les coses apareixen més senzilles, sense aquell apassionament; no vull dir que això m'hagi passat precisament a mi, Joana, no, vull assenyalar només que el temps, que és la vida, ho ablaneix tot, o quasi tot, llima els caires i trenca les agulles. Ja veus tu ara, amb en Francesc, tan amics. I érem abans, per tu, enemics a mort, com se sol dir. Rialles em fa pensar-ho. I tu, encara, que pareixia que ho feies a posta, demanant-me per aquell temps, quines coses, si m'havia enamorat, que em veies amb cara de sentimentalot perdut, i que a veure qui era ella i si la coneixies, ironies de la vida, tu a mi, quines ironies, Joana, tot és un joc: ara còmic, ara tràgic, un joc, però.

I el segon cop, gràcies a una altra segona oportunitat. En Pau.

La primera aventura et va sortir malament. Jo sé les raons. Les callaré, tu les saps bé, no són coses a remoure les intimitats de les persones, i molt menys les dels joves, no ho creus? Fins i tot em penedesc que en Francesc, perquè va esser ell, m'ho contàs tot.

En Pau. Sí. Havíem arribat de la platja. A mi no m'havia divertit gaire la idea. Tu em vas demanar que vengués amb vosaltres i vaig venir. Però a la platja ho vaig endevinar tot. La segona oportunitat, clar.

Vaig callar.

L'estiu va acabar i jo, ple de complexos.

Et record. I record l'escena: quan et vas barallar amb ell. Tu, pantalons negres llargs, jersei verd, d'un verd clar, net, nu. Duies un abric, no, no era un abric, bé, el que fos, no caurem ara en detalls. Vau parlar i, al final, vas venir a la nostra taula. Defora, feia fred. Les deu del vespre. Un diumenge, com sempre. Em vaig alegrar, sí. Jo havia d'anar-me'n. Desitjava no arribar tard a casa, acabaria d'arreglar les coses. Em vaig anar

amb la rialla els llavis. La meva oportunitat, a la fi, va triomfar. Després d'un parell de mesos, però ho va fer. De la mateixa manera que havia passat amb en Francesc. Coincidències també. I també vaig riure, aquella vegada. No meresc res.

Per acabar quasi desesperat a finals d'any.

Van esser unes festes gairebé ridícules. Per part meva, com pots suposar.

I ara, Joana, em deixes. Em deixes i te'n vas per qui sap quantes setmanes. Et recordaré i encara t'esperaré per donar-te la segona oportunitat de sempre.

Te'n vas com tantes altres vegades. És el que jo he dit abans: pensava i pensava i, després, et deixava partir. Si jo hagués estat decidit a fer qualsevol cosa, tot això hauria canviat. I ara te deix partir. Com aquella vegada al camp, a casa d'una amiga nostra que feia setze anys, per una petita imaginació meva, quan, després, no va passar res, com havia de succeir, que vaig esser un beneit, que sempre creia que havien de passar amb tu coses estranyes, i no m'adonava que allò era la cosa més normal del món, i que tot seria i era senzill, com l'aigua, suau, com els horabaixes, tranquil, com la lluna plena i la teva mirada, lleuger, com el teu cos, com tu. Més tard, clar, em vaig carregar damunt una tristesa freda i gran perquè no et vaig tornar veure en tota la setmana —era dimarts—, ni els vespres, ni als cafès on solíem anar, ni pels carrers.

Em vaig desesperar furiosament. El que passa. Cada vegada que et deixava, perquè era així realment, era jo qui et deixava a tu i no a l'inrevés com creia abans, ara ho veig clar, jo em desesperava, t'ho dic com va esser, i aquell vespre —era dimarts— no em vaig sentir amb forces per fer res més. Ni vaig sopar. Me'n vaig anar a dormir. Al llit pensava molt. Anava recurrent totes les hores, tots els minuts. Recordava altres dies. Coses passades junts, o paraules, o mirades, o situacions i sortides aquí i allà. Em vaig aixecar i vaig sortir al pati. Devien esser ja devers les dues o les tres. La llimonera es movia, frenètica, projectant les seves ombres allà, a la paret. Em vaig asseure i em vaig passar una hora badant, com a boig. Em vaig gelar i l'endemà va venir el metge.

Moltes vegades m'havia desesperat: els dies de Sant Joan, quan volia venir a la teva casa i conèixer els teus pares, dissimuladament, ja ho pots suposar, vendríem tots els amics i em col·locaria a un raconet, però po-

dria estar devora tu, quina imaginació, Déu meu... Però mai no vaig venir. O no podia, o el treball, o els estudis. La veritat és que no vaig poder somniar més. Però et vaig deixar altres vegades. Com ara, per exemple, Joana. Aquesta veritat, la separació, em sembla un animalet que m'ha entrat al cos, pels ulls, i, cercant, cercant, ha arribat a trobar l'anime-ta, això que tots duim amagat, emboirat, i la rosega, a poc a poc, amb gana, amb cruessa, amb dolçor també perquè estic com a endormiscat quan pens: potser no et tornaré a veure, potser mai més no podrem riure junts, potser ja no podré venir a la teva casa cada vegada, cap any, o mirar-te sense dir res, sense parlar, com si tot allò fos un acte de contemplació quasi religiós, de no exaltació; però, ja ho diuen, la processó corre per dedins.

I tot s'acaba en aquesta vida: el que és bo i el que és dolent. Amb la mort o amb el temps, que, a la fi, ve a esser el mateix final, eterna derrota de l'home.

No, tanmateix no hi ha res a fer. Tu te'n vas. A més, potser ni gosaria parlar-te. Som un covard.

Les paraules es fonen. Com nosaltres, que no som res, un poquet de pols, un caramullet de mítica cendra grisa i olorosa, podrida humanament, humilment.

I pens que dic tot això potser quan tu ni hauràs pensat en res: ni en mi tan sols; però tampoc no t'ho deman. Sempre he pogut parlar amb tu; la gelosia m'ha fet trabucar qualche vegada les coses, quan veia que les meves segones oportunitats anaven fallant i només podia esperar.

I he esperat. Fins ara.

El meu comiat serà trist. Si vénc, que encara no ho sé, perquè, ho repetesc, és molt trist haver de dir adéu a una persona que estimes, Joana, sense saber si la tornaràs a veure, Joana, és la veritat, sense saber quan ni com, Joana, val més acabar d'una vegada amb tot això, val més acomiadar-se des de lluny, o quan s'acaba la conversació del diumenge, a la taula d'un cafè, asseguts, quan tothom ja torna a casa a veure la pel·lícula del vespre, a sopar i a pensar en el dilluns, però encara crec que hauré de venir, no ho podré aguantar, hauré de veure com acabes, com tanques una part de la meva videta d'aquí, menuda, ridícula, insignificant, freda.

Buida.

SEBASTIÀ LLABRÉS SEGUÍ

Record ara, com també passa sempre, el dia en què et vaig conèixer, asseguda, tu, en una cadireta baixa, i jo, arribant, despistat, i pegant amb un paquet de llibres al teu cap, tu devies tenir tretze anys, sí, segurament tretze anys...

Sent com passa pel carrer tendrísim un cotxe ràpidament tremoladís patinant, i pens en la teva mirada, i més fixament pens en els teus ulls, i més fixament, sí, pens... Joana, Joana, crit meu...

